

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. JÚNIUS XXI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

NŐI TEADÉLUTÁNT TARTOTTAK TENKÉN

„Az Úr az én pásztorom” (Zsolt 23,1)

Tizenkét gyülekezetből érkezett a tenkei női teadélután 140 résztvevője

Csodálatosan tündökölt Isten áldott napja, amikor április 25-én elindultunk Tenkére, hogy a női teadélutánon részt vegyünk. A Bihari Egyházmegye nőszövetségeit várták Tenkére, hogy dr. Holtai Margit magyarországi nőtestvérünk bizonyágtételét meghallgassuk Jézus Krisztusról, a jó Pásztorról.

Tizenkét gyülekezetéből érkeztek nőtestvérek: 140-en, Nagyvárad-Olasziból, Nagyszalontáról, Biharról, Élesdről, Örvéndről, Mezőbajról, Sitérről, Bélfényérről, Kisnyégerfalváról, Biharszentjánosról és Tenkéről.

A 23. zsoltár, valamint a 418. ének elénekése után **Berke Katinka**, a Bihari Egyházmegye Nőszövetségének alelnöke és **Berke Sándor** helybeli lelkipásztor köszöntöttek bennünket, majd átadták a szót dr. Holtai Margitnak, aki Jn 10,1-15 alapján szólt: Jézus Krisztus ebben a példázatban a pásztorról és a béresről beszél a juhra nézve. Nem mindegy, hogy a juhoknak pásztoruk van-e, vagy béresük. A juhok nem a legkiválóbb, hanem a legelesettebb állatok közé tartoznak – mondta a továbbiakban dr. Holtai Margit. Hamar eltévednek, hát még akkor, ha tévtanokkal meg is tévesztik őket. A

juhok gyámoltalanok. Ha megtámadják őket, csak futni tudnak, védekezni nem. Futnak, míg ki nem fáradnak. Ha egy elindul, a többi megy utána. Nem ismerik a mérgező növényeket, megisszák a poshadt vizet is (lelki értelemben a tévtanokról van szó) és éppen ezért nagy szükség van a pásztor vezetésére.

Mi lelkipéppen hasonlítunk a juhokhoz. A juhok sokat tudnak civakodni is. S nem nyugszanak meg addig, míg meg nem jelenik a pásztor. Most már csak az a kérdés, hogy a Pásztor védelmében vagyunk-e, vagy kiszolgáltatottjai a béreseknek, akik még örülnek is a juhok civakodásának, békétlenkedésének, hiszen addig elterelődik a figyelem „béresálnokságaikról”.

A béresek hangja betölti az emberek életét. Valaki ezt ekképpen fogalmazta meg: Az Ördög halálra szórakoztatja az embereket... A béres nem az ajtón jön be. Valahol áttöri a kerítést. Az ellenség megkerüli az emberek tudatát s mire az ember felébred, már későn látja, hogy megtévesztették, becsapták.

Az a baj, hogy nem tudunk jól mérlegelni, nem tudunk bölcsen dönteni. Mi a segítség?

CSOMAY ÁRPÁD

FOLYTATÁSA A 8. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Bennünk élő Trianon

„NEM KELL beszélni róla sohasem, / De mindig, mindig gondoljunk rá. / Mert nem lehet feledni, nem, soha, / Amíg magyar lesz és emlékeztet, / Jog, igazság, becsület, remény, / Hogy volt nekünk egy országunk e földön, / Melyet magyar erő szerzett vitézül, / S magyar szív és ész tartott meg bizony. / Egy ezer évnek vére, könnye és / Verejtékes munkája adta meg / Szent jussunkat e drága hagyatékhoz.” (Juhász Gyula)

1920. JÚNIUS 4., a könyörtelen dátum, amikor ki-mondták az ezer éves történelmi Magyarország feldarabolását. A Kárpát-medence magyar harangjai zúgtak, siratták az élve temetett hazát. Kilencven esztendeje szakadatlanul zúgnak ezek a harangok, jóllehet mesterséges történelmi szelek el-elcsodorták hangjukat, hogy nemzedékek ne hallják már azt a gyászos-vészes kongatást. EURÓPA IS bedugta fülét, saját lelkiismeretének elhallgattatására. A történelmi széljárásban viszont megint zúgnak a harangok... Az emlékezés, a „nem, nem, soha”-kongatás erősödik tiltakozással a „Ne hagyj elveszni Erdélyt, Istenünk” torokszorító dalában. Trianonban ugyanis ezt az Erdélyt is, Felvidéket, Délvidéket, Kárpátalját is, a történelmi Magyarország kétharmad részét néhány trianoni aláírással egyszerűen „lecsatolták” és Romániának, Szlovákiának, Ukrajnának, Szerbiának adták, háborús győzteseknek kijáró koncként.

KILENCVEN ÉV „babiloni fogság” alatt mindent megtettek itt mostoha bitorlóink, elrománosítás, elszovjetesítés, elnemzetlenítés, anyanyelvtiltás sodrában. De hiába...

A VALÓSÁG és igazság az, hogy fantom-fájdalomként él tovább, mint az elveszített végtagok fájdalma, amikor a levágott láb fáj, még évtizedek múltán is. Ma szólni lehet és szólni kell róla, akkor is ha hortyhysta, fasiszta, irredenta, nacionalista, revizionista megbélyegzés jár érte.

EGY HAJNALI adásban neves román történész, aki egyébként jól ismerte a történelmi körülményeket, maga mondotta, hogy a magyarok soha le nem mondanak Erdélyről.

IGAZA VAN. Miért is kellene? Amikor mindenki, aki egy kicsit is ismeri a történelmet, tudja, hogy Trianon Európa szégyene.

TRIANON-ÉV. Már az is kegyelem, hogy letűnő diktatúrák nyomán újra szólhatnak a harangok, és beszélhetünk arról, amiről Juhász Gyula korában nem lehetett. És nem csupán nosztalgikus emlékezésre hívogatnak a harangok, hanem intenek: jóllehet 70 évig tartott egykor a babiloni földre hurcolt Izráel népének fogsága, közben megfogytak, beolvadtak, de amikor Isten „másként gondolta”, hazatértek a földjükre. Mert az a föld az övék volt.

NEM ÉRTHETÜNK egyet a „feledni és megbocsátani” kegyeskedéssel. Csak azzal, hogy minden magyar tanár tanítsa meg diákjait a történelmi múltra, s minden szószékről hirdetessék: Az igazság felmagasztalja a nemzetet, a bűn pedig gyalázatára van a népeknek. (Péld 14,34)

BEREZKI ANDRÁS

Lelkészbeiktatás Vadászon /3. – Mementó: „Keresztre feszített ország” /4.

„És megtelének mindnyájan Szentlélekkel” (ApCsel 1,4a)

Amikor egy nagykövet kihallgatásra megy az államfőhöz, titkárával együtt megy. Együtt mennek föl a lépcsőn, a folyosókon, együtt lépnek be a fogadó szobába. A titkár itt marad, a nagykövet belép az államfőhöz. Így megy együtt hosszú úton a tudás és a hit. Végül az ész megáll, a hit pedig tovább megy és belép Isten titkaiba. A nagy tudósok - Kepler, Newton, Faraday, Leibniz, Planck - vallásos emberek voltak s azt is tudták, hogy még a természet is tele van titokkal. Nos így állunk ma hitünk legnagyobb titka, a Szentháromság előtt.

Az utolsó vacsorán az apostol arra kéri Jézust, hogy mutassa meg a mennyei Atyát. Jézus így válaszol: Már olyan régóta veletek vagyok és nem ismersz engem Fülöp? Aki engem lát, látja az Atyát is. Hogyan mondhatod hát: Mutasd meg az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem? (Jn 14,8-10)

A láthatatlan, elképzelhetetlen és ki-mondhatatlan Isten meg akarta mutatni magát az embereknek, ezért küldte el Fiát. Jézus Krisztus a mennyei Atya kinyilatkoztatása. Jézus személyében és sorsában akarta magát megmutatni. Miért vállalta tanulatlan emberek társaságát? Miért az okosak és tekintélyesek megvetését? Miért a csúfos kereszthalált? Egy felelet van rá: mert szeretett bennünket. Jézus a maga életével mutatta meg, hogy Isten a szeretet. Ezért kaptuk a parancsot: Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és minden erődből. (Mt 22,37) Ha Isten csupán legfőbb lény, vagy világlélek lenne, nem lehetne szeretni őt. De Krisztustól tudjuk, hogy Atyánk, tehát gyermek módjára szerethetjük és bízhatunk benne. Ha szívünk legtisztább érzésével, ha szellemünk legnemesebb vágyával, ha egész személyiségünk bevetésével képzeljük el az Istent, lehet-e magasabb képünk róla, mint hogy mennyei Atyánk? Nem elég, hogy Teremtő: hegyek és csillagok, növények és állatok, angyalok és emberek alkotója – így túl elvont és túl távoli, de azzal, hogy Atyánk, érezzük, törődik velünk, gondunkat viseli

A LÉLEK CSENDJE

Erősít, vigasztal, örömmel tölt be

és szeret bennünket. Jézus tulajdon életével mutatja meg, hogy Isten a szeretet. A szeretet viszont jelent: egységet és többséget, azonosságot és másságot, gazdagságot önmagában és képességet, hogy elajándékozza önmagát. A szeretet csak többségben létezhet, csupán így képes adni és elfogadni. Tehát ha Isten szeretet, akkor benne is több személynek kell lenni.

A Szentlélek Jézus lelke. Őt az Atyától küldi, hiszen az Atyától származik. Tehát a Szentlélek az Atya és a Fiú Lelke. Tudjuk, hogy Jézus emberi természetét anyjától, Máriától kapta, földi élete végén ezt az emberi természetét átviszi a láthatatlan világba, de Szentlelkét számunkra elküldi a földi világba. Én és az Atya egy vagyunk – mon-

dotta Jézus, de így is mondhatta volna: En és a Szentlélek egy vagyunk. Amíg a földön élt, a láthatatlan Isten Jézusban lakott, amikor fölment a mennybe, a Szentlélekben lakik tovább közöttünk.

Az Atya és a Fiú a Szentlélekben van közöttünk, Ő erősít, vigasztal, örömmel tölti be hétköznapijainkat. Az életet feszegetik, kutatják biológusok, kémikusok, pszichológusok, de attól még titok marad, sok minden titok marad benne, mert van Istentől szabott határa. Ahogyan titok az Úristen Szentháromság volta, úgy az Életnek is van titokzatos oldala, amelyet nem lehet megmagyarázni, de hittel elfogadni igen.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Miklós János: A városfenesi templom

HÉTKÖZNAPOK – ÜNNEPNAPOK

Június

Május után Június (a Rák hava) következik, s egyházi nyelven „Szent Iván hava”, mivel a Keresztelő János (Lk 1,57–63) napja ebben a hónapban esik. Jánost a magyarok régen mondották Joánnak, Ivánnak, és így Jánosról nevezvén, vagy Joánról a hónapot, az Iván nevezet maradt rajta...

A rómaiak Júniusnak mondották az ifjakról, a „junioribus” már említett kifejezés alapján.

Erre a hónapra esik „a Péter és Pál napja (június 29), amikor a hagyomány szerint Péter és Pál apostolok azon az egy napon ölettettek meg Rómában; Péter keresztre feszítve fűvel aláfelé, a Pálnak a feje vétetvén.”

TÓKÉS ISTVÁN

(A szerző Hétköznapiok - ünnepnapok avagy az idő a keresztyén ember életében című kötetéből)

WEÖRES SÁNDOR

Zsoltár

*Kínok árnyékaiból,
kínok árnyékaiból
szólok hozzád Istenem.
Kín mar, sújt, temet,
józan eszemet
vak veszélyben,
láncos mélyben
ne hagyj elveszítenem.*

*Senki sem tör káromra,
senki sem tör káromra,
bensőm fordul ellenem.
Örök vihar ront,
nincs egy biztos pont
se mögöttem,
se fölöttem,
dög pusztít a lelkemen.*

*Törd meg kevelységemet,
törd meg kevelységemet,
mély megbánást adj nekem.
Nyársat nyeltem én,
derekam kemény:
mért nem szabad
súlyod alatt
meghajolnom, Istenem?*

*Száraz zokogás tipor,
száraz zokogás tipor
és a szemem könnytelen.
Utam hajlatán
ördög les réám,
vár nehezen:
a két kezem
törrel indul ellenem.*

*Legyen meg akaratom,
legyen meg akaratom,
ha vesznem kell,
jól legyen:
tán kárhózsám
áldás lesz másom –
de ha énrám
kincset bízál,
ments meg immár, Istenem.*

Ötéves a Kántorképző Tanfolyam

Harmadik alkalommal szerveztek kántorképző tanár-találkozót Magyarországon, az anyaországi és határon túli kántorképző tanfolyamok vezetői és tanárai számára ez év áprilisában. Ezúttal a Főti Evangélikus Kántorképző Intézet adott otthont a szakmai találkozásnak. A kétnapos tanácskozáson Budapest, Miskolc, Pápa, Felvidék és a Királyhágómellék képviselőit mintegy 20 résztvevő osztotta meg egymással tapasztalatait, gondjait, terveit.

Magyarországon a kántorképzés 40 évvel ezelőtt éppen Fóton indult. Debrecenben és Sárospatakon sajnos már évek óta szünetel a képzés, Miskolcon az elmúlt évből anyagi gondok miatt nem indult tanfolyam. A budapesti és pápai kántorképzőn viszont évente közel ötven hallgató vesz részt Magyarországról és az országhatáron túlról.

Felvidéken két síkon folyik a kántorképzése. Egyik a háromhetes nyári kántor-

A 2005-ben indított tanfolyamon eddig közel hatvan kántor fordult meg, egy vagy több alkalommal

képző tanfolyam, a másik az évközi találkozók, továbbképzők lehetősége, melyekre pályázatok útján biztosítanak anyagi keretet.

Nagyváradon öt évvel ezelőtt indult a kántorképzés. A 2005-ben indított tanfolyamon ez idő alatt közel hatvan kántor fordult meg egy vagy több alkalommal. Három hallgató elérte a legmagasabb, D2-es szintet, melyet nemsokára kántorvizsga követ.

A szakmai alapvetésen és elmélyítésen túl említésre méltó, hogy a magyarországi képzőkön tanuló diákok egy része hobbiból, az egyházzene, az éneklés és orgonálás szeretetéből végzi el a tanfolyamot. Ők a közösség megelégedéséért, a képző szellemiségéért járnak ezekre a háromhetes tanfolyamokra. Közülük sokan éppen orvosi vagy műszaki egyetemre járnak, kevesebben vannak, akik kántorizálnak is valamelyik gyülekezetben. A nagyváradai képzőn tanuló hallgatók szinte kivétel nélkül mind szolgálnak valamelyik gyülekezetben. A képző iránt egyre nagyobb az érdeklődés, idén katolikus fiatalok is érdeklődtek.

A képzők anyagi hátteréről is szó esett a tanácskozáson. A Nagyváradon szervezett kéthetes tanfolyam költségeinek felét a hallgatók illetve az őket küldő gyülekezetek állják. Másik felét az egyházkerület különböző forrásokból teremtette elő az eddigi öt évben. Magyarországon az egyházkerület évi költségvetésében benne szerepelnek a kántorképző költségei is, szintén felerészben. Jó lenne, ha ez nálunk is megvalósulna. Évről évre próbálkozunk különböző pályázatok révén anyagi forrásokhoz jutni, több-kevesebb sikerrel.

A képző iránt egyre nagyobb az érdeklődés

Minden évben sikerült a nagyváradai kántorképzőt összekötni egy olyan kiemelkedő zenei eseménnyel, mely hasznos volt a tanultak gyakorlatba ültetéséhez. Egyházkerületi kórustalálkozó, egyházzenei konferencia, szakmai napok, orgonálatogatás, záróhangverseny, mind-mind hozzájárultak a képző sikeres és tartalmas lebonyolításához. A 2009-es képzőt novemberben egy sikeres kántorkonferencia követte, melyet pályázatok segítségével szeretnénk évente megrendezni.

Folyamatban van a kántorképző honlapjának elkészítése, mely hasznos adatbázis lesz úgy az érdeklődőknek, mint a gyakorló kántoroknak.

A 2010-es kántorképző **augusztus 30. - szeptember 11.** között lesz. Szeretettel várjuk mindazokat, akik gyülekezeti szolgálatra készülnek vagy azt még szebben, még felkészültebben szeretnék végezni.

OROSZ OTILIA VALÉRIA

LELKÉSZBEIKTATÁST TARTOTTAK VADÁSZON

A feltámadott Krisztusra mutatni

Több mint egy fél évszázad után ismét lelkészbeiktatásra gyűlhetnek egybe a hívek a vadász református templomban. Április 25-én vasárnap, amelyet lelkésztovábbképzés vasárnapjaként is számontartanak, ünnepélyes keretek között iktatta be nt. **Seres Géza**, az Aradi Egyházmegye esperese **Lórincz Lóránd Péter** vadászki lelképásztort.

A déli 13 órától kezdődött istentiszteleten a gyülekezet mintegy kétszáz főnyi tagján kívül a közeli lelkészek, egyházi és világi előljárók is ünnepeltek.

Módi József ágylai lelképásztor végezte az igehirdetés szolgálatát a 2Krn 8,12-16 alapján. Kiemelte, mennyire szükséges az, hogy egy közösség ne csak arra vigyázzon, hogy az Úr háza legyen „elkészülve”, hanem gondoskodjanak a szív áldozatának bemutatásáról is. Ezért van szükség minden közösségben olyan emberekre, akik a papok

mellett akár lévitaként, ajtónállóként, vagy egyszerű gyülekezeti tagként dicsérik és szolgálják az Istent.

Seres Géza esperes a beiktatási beszédben felhívta a figyelmet arra, hogy milyen lehetőségekkel akadályokkal jár a lelkészi hivatás, de rámutatott arra is, hogy a becsületes szolgálatot és munkát az Úr Isten gazdagon megáldja. Pál apostol szavaival a szeretetben való gondozásra, Isten nyájának pásztrolására intett, úgy hogy közben állandóan a feltámadott Krisztusra kell mutatni.

A fogadalomtétel után a beiktatott lelkész átvette az esperestől a templom Bibliáját, kulcsát és az egyházközösség pecsétjét, s ezzel megtörtént a lelképásztor beiktatása.

Szószerű foglalt beszédében a frissen beiktatott lelképásztor visszaemlékezett a gyülekezetbe való érkezésére, amely hat évvel ezelőtt történt, s arra, hogy azóta eltelt idő-

ben szinte minden családban végzett valami szolgálatot (keresztelés, konfirmáció, esketés, temetés). Kérte a gyülekezet tagjait, hogy támogassák lelkészi munkájában, szolgálva nemcsak beszéddel, hanem tettel is, áldozva nemcsak anyagiakat, de az engedelmes szívet is Annak, Aki a Fő, a mi Megváltónknak.

A beszédet követően a jelenlévő lelkészek igei köszöntést mondtak, majd a gyülekezet gondnoka köszöntötte szép szavakkal az újonnan beiktatott lelkészt, s átadta a gyülekezet és Presbitérium ajándékait. Ezután **ifj. Nagy Rozália** szavalta el Reményik Sándor: **Az én lelképásztorem** című versét.

Az ünnepi esemény nemzeti imádságunk elénkésésével és a kultúrörthonban tartott szeretetvendégséggel zárult.

Sokaknak tartozunk köszönettel ezért a szép napért, én hálánkat és engedelmes szívünket adjuk az Úrnak, aki a segítő kezek áldásában, a gyönyörű időben, a lelki- és testi táplálékban is megmutatta az Ő szeretetét.

„Keresztre feszített ország”

1920. június 4. – a trianoni béke. Magyarország történelmének talán legnagyobb tragédiája, a világtörténelem egyik legnagyobb szégyene. A béke értelmében az ország területéből leszakított részeket öt ország kapta: Románia Erdélyt, Ukrajna Kárpátalját, Szlovákiához Felvidéket csatolták, Ausztria Nyugat-Magyarországgal gazdagodott, Jugoszláviának Délvidéket juttatták.

Az ország területe 283.000 négyzetkilométerről 93.000-re csökkent. Elvesztett az anyaország népességének kétharmada: 1,7 millió magyar került Romániához, 1,1 millió Csehszlovákiához, 450.000 Jugoszláviához, 25.000 pedig Ausztriához.

A győztesek a legyőzöttek meghallgatása nélkül határoztak, majd kijelentették, hogy a határozatok megváltoztathatatlanok. Tartalma és szóhasználatára szerint diktátum, melynek soha egyetlen pontját – Magyarországon kívül – senki sem tartotta be.

Trianon – Vecseklői József hasonló című könyve alapján – nemzetgyilkossági kísérletnek minősíthetjük. Benne volt Magyarország állami létének felszámolása, s noha ezt a szövetségesek is túlságosan kockázatosnak tartották, szándékosan olyan feltételeket diktáltak, melyekről eleve tudták, hogy a magyarság számára elfogadhatatlanok.

Gróf Apponyi Albert – és vele a magyarság döntő többsége – nem volt képes elfogadni ezt a nemzetgyilkosságra irányuló diktátumot. Jól látták azt, hogy az ország harmadára csonkolása nemcsak kifosztja, működésképtelenné, védtetelenné teszi az azt, hanem végérvényesen megpecsételi a magyarság sorsát. A lelki trauma mellett még meg sem említettem a gazdasági és kulturális veszteségeket, sérüléseket.

A diktátum elfogadása meghosszabbította csupán a nemzet agóniáját, míg az el nem fogadása az azonnali nemzethalál beteljesülésével fenyegetett. A Kárpát-medencét átfogó történelmi Magyarország szétदारabolásával Közép-Európa elvesztette politikai, kulturális és gazdasági jelentőségét, s nemhogy rivalisa nem lehetett a nyugati fejlődésnek, de kiszolgáltatottá vált a nyugati és az azok mögött rejtőző nemzetközi érdekek előtt. Ez az érdekszféra dobta Közép-Európát a szovjet rendszer karjaiba, s kényszerítette lakosságát a sztálinista lágerbe.

Közép-Európa stagnálása volt a Nyugat szabad fellendülésének az ára. A Nyugat ugyanolyan hamis pénzzel fizetett, mint a sovinszta ideológiák, melyek jelentéktelen kis országok lakóival álmodtattak abszurd és irreális nagybirodalmi álmokat; és miközben területgyarapítással ámitottak, éppen a mindenki számára kártékony és alkalmatlan határokkal állították fel saját haladásuk korlátait.

Trianon tabu-téma maradt a diktatúra évtizedei alatt, de az ún. rendszerváltás után is. Ha a gond és a gondolat nem új, akkor is mondjuk, mert nem tehetünk mást történelmi tabutémáinkkal, mint azt, hogy minél többet beszélünk róluk, tudatosítjuk a tényeket és kiértékeljük, amennyire csak lehet. Nekünk ki kell mondanunk sokadszor,

ahogy a jóérezésű nyugatiak is számosan ki mondták, hogy egészében jogtalan, abszurd, igazságtalan volt Magyarország megbüntetése, a legsúlyosabb mindannyi között, mintha neki egyedül kellett volna viselnie a világháborúk összes felelősségét.

Erre a választ a mainál erkölcsösebb és egészségesebb magyar társadalom, érthetően és megalapozottan találta meg a két világháború közötti Keresztény Kurzusban, s a revíziós mozgalomban. Ez volt a magától értetődő legtermészetesebb reflexió egy nemzetpusztító kísérletre.

Nézzük meg, mely tényezők okozták az 1920-as trianoni parancsbékét. Előszörben a pánszlávizmus alá bújó orosz imperializmus

A református hívek megoszlása a Trianon előtti Magyarországon nagyobb városokban

– más szóval Oroszország évszázados törekvése, hogy uralma alatt egyesítsen minden szláv nyelvű népet (orosz, ukrán, lengyel, cseh, szlovákot, szerbet, horvátot, szlovént, bolgárt és macedónt). A cári Oroszország volt az az állam, amely az első világháború közepén Franciaországgal, Nagy-Britanniával és Olaszországgal együtt a Rómán Királyságnak ígérte Magyarországnak több mint harmadát, ha a románok megtámadják akkor szövetségeiket, az Osztrák-Magyar Monarchiát és Németországot, amelyeket a történelemkönyvek általában a Központi Hatalmak névvel illetnek.

Az idevágó Bukaresti Titkos Szerződést 1916. augusztus 17-én írták alá. Alig két héttel később Románia megkezdte csapatainak Erdélybe vezénylését. Erdély határai védtelenek voltak a szövetséges felé!

Mégis 1916. december 6-án Bukarest a Központi Hatalmak birtokába került, és Románia különbékét kért. Ezt 1918. május 8-án úgy írták alá, hogy Románia alig szenvedett területi veszteséget, de ezzel Románia eljuttatta esélyét a Bukaresti Titkos Szerződésben neki ígért és mohón kívánt jutalomra.

Meg kell jegyeznünk, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya kereken elutasította a Bukaresti Titkos Szerződés rá vonatkozó kötelező jellegét, és nem is cikkelezte be a trianoni ún. békeszerződést, melynek előzetes tárgyalásaiból a magyar küldöttséget teljesen kizárták – csaknem fogolyként őrizve tagjait a párizsi Madrid Szállodában.

Mégis, 1920-ban – az erdélyiek népszavazása nélkül – Románia a történelmi Ma-

gyarországból 102.000 négyzetkilométerrel kapott, kerekén 10.000 négyzetkilométerrel többet, mint ami Csonka-Magyarországgá megmaradt.

A pánszlávizmus égise alatt terjeszkedő orosz imperializmus mellett Magyarország szétदारabolásának további súlyos okai voltak a földrajz, a történelem és a néprajz szégyenletes nem ismerése az angol, a francia és az amerikai kormányképviselők részéről, valamint a tények durva meghamisítása a leendő Kis-Antant államok által.

Nem csoda tehát a nemzetközi politikában megszólaló vélemények állandó visszhangja. Gyakran hivatkoznak A. Pearce Higgins angliai egyetemi tanár nyilatkozatára: „Nem kételkedem benne, hogy eljön az alkalmas pillanat a békeszerződés revíziójára”; vagy például Mitterand francia államfő véleményére, miszerint: „...ami Trianonban történt, az mocskos dolog volt.” Számunkra azonban legfontosabb Kós Károly fogalmaz: „Hát eltemették a régi Magyarországot. Szép temetés volt. Sírját beültették virágokkal és fejtül hímes fejfát szúrtak. Hogy akik élünk még, sírhassunk és sírjunk és ne merjen eszünkbe jutni az élet, de örökké lássuk a dombot és a virágos dombon a hímes, csillagos, buzogányos fejfát. Minket még a temetésre sem hívtak meg. Belenyugszunk, mert bele kell nyugodnunk ebbe is, és hiszünk örök életünkbe. Elindulunk új utunkon, de magunkkal visszük a nagy temetés emlékét, és egy szilánkot, egy keresztre feszített ország keresztjéből...”

Trianont az is okozta, hogy a háború tépte, nagyrészt megszállt Magyarországon kommunista csoport került kormányra és maradt uralmon 1919 márciusa és augusztusa között.

A trianoni szétदारabolásból az utódállamok nyertek ugyan területeket, de – Romániát kivéve – nem annyit, hogy ez lehetett volna további fejlődésük záloga. Románia pedig sem társadalomilag, sem gazdaságilag, sem kulturálisan nem volt érett és alkalmas arra, hogy az elcsatolt Erdélyt legalább az eddigi életnivóján tartsa. A román fennhatóság egyedül Erdély lezüllesztéséhez, balkanizálásához járulhatott hozzá. Mind Erdély, mind Kárpátalja, mind a Felvidék, mind a Vajdaság, mind a Délvidék elcsatolása Magyarországtól olyan mesterséges államalakulatok létrejöttét eredményezte, melynek létezését nem igazolta a történelem, s nem csoda, hogy maguktól szétbomlottak.

A Kárpát-medence hosszú távon, hatékonyan csak együtt állhat talpra, de darabokra szabadalva sohasem. A Kárpát-medencében élők érdeke sohasem esik egybe az adott nagyhatalmi, világpolitikai érdekekkel.

A magyarságnak Trianont annak minden problémájával együtt kell feldolgoznia, ugyanúgy, mint a Kárpát-medence többi népének, mert a jövő nemzedék tagjai csak a múlt erkölcsi és jogi rendezésének, a Kárpát-medencében való gondolkodásnak, a közös talpra állításnak elkötelezett emberek lehetnek.

AZ ÉLET ISTENÉ - A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK BIOETIKAI KÉRDÉSEKKEL KAPCSOLATOS TANÍTÁSA (3.)

III. A „kegyes” halál (eutanázia)

A két görög szó összetételéből (*eu* = jó, *thanatosz* = halál) alkotott eutanázia fogalma az utóbbi időben azáltal vált etikai kérdéssé, hogy néhány állam törvényhozása engedélyezte annak gyakorlatba ültetését.

Az eutanázia nemcsak bioetikai és orvosetikai, hanem jogi kérdés is. A különböző kultúrák hagyományait figyelembe véve antropológiai és néprajzi vonatkozásai is vannak.

Mivel Isten hívja életre az embert (1Móz 1,27; Zsolt 36,10), és ő szabja meg életének végét is, a keresztyén egyház erkölcsi kötelessége elgazdítást nyújtani a „kegyes” halál tekintetében.

Általános értelemben eutanáziának nevezik az életet fenntartó orvosi eszközök igénybevételének megszüntetését, illetve azokat a beavatkozásokat, amelyek az életük végéhez közeledő emberek szenvedéseit hivatottak rövidíteni, éspedig az érintettek beleegyezésével.

Noha a „kegyes halált” sokféleképpen gyakorolják, ennek három fő módozatát mindenképpen meg kell különböztetnünk: 1. az aktív eutanázia; 2. a passzív eutanázia; 3. az életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása.

1. *Aktív eutanáziának* nevezünk minden olyan külső beavatkozást, mely a szenvedések megszüntetése érdekében a beteg halálát idézi elő (pl. „altató injekció” beadása).

2. A *passzív eutanázia* lehetősége az orvostudomány fejlődése nyomán állt elő. Eszerint passzív eutanáziának tartjuk az életmentő orvosi beavatkozások, illetve az életet fenntartó orvosi készülékek vissza-

utasítását. Ebben az értelemben a 20. század előtt a legtöbb olyan halál, amelyet ma passzív eutanáziának tekinthetünk, *természetes halál* volt, hiszen nem léteztek azok a készülékek, amelyekkel a beteget ma akár évtizedekig is életben lehet tartani.

3. Az *életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása* nem az *első*, hanem a *második* emberi beavatkozás. Az *első* beavatkozás ugyanis az, amikor a beteget – aki e nélkül nem maradna életben – orvosi eszközök segítségével művi életben tartják. Amikor ez az életben tartás reménytelenné vagy értelmetlenné válik, akkor következik be a *második* beavatkozás: az életet fenntartó készülékek kikapcsolása. Ilyen esetekben a felelőség vállalása elsősorban azokat illeti, akik az *első* beavatkozást, az élet meghosszabbítását is végezték.

A Romániai Református Egyház tanítása szerint, mivel az ember Isten teremtménye, Ő szabja meg életének kezdetét és végét. Ezért a szent, azaz Isten számára teremtett ember nem rendelkezhet életének sem a kezdetével, sem a végével. Az ember Isten képmása, ezért lehet ura a világnak. Mint Isten teremtménye, egységes életben és személyiségében, s mint Isten képmása felelős és akarattal rendelkező lény. Ebből eredően az élet nem valaminek (pl. az orvosi technikának) a fennhatósága alatt áll, hanem Isten gondviseléséből táplálkozik. Az élet elvétele Isten akarata elleni cselekedet (1Móz 5,17; Ez 18,31–32; Mt 1,28; 1Pt 1,6–9). Ebből következően, hogy az emberi élettel szemben semmi nem követhető el, ami ellentmond a *Ne ölj!* parancsolatnak.

1. Így az aktív eutanázia olyan formáit (pl. a halálos injekció beadását), mely közvetlen, cselekvő módon a beteg halálához vezet, nem fogadhatjuk el.

2. Mindazonáltal, az ún. „passzív eutanáziát” (mint a kezelésnek vagy az újraelélesztésnek a beteg részéről történő előzetes és tudatos megtagadását) nem utasítjuk el, hanem a természetes halál vállalásának emberi és keresztyén jogaként értelmezzük, mely szerint a keresztyén ember az Isten által számára rendelt időben az ő felsőes színe elé kívánkozik (1. Róm 14,8; Fil 1,23b). Azt a pillanatot, amikor a beteg akaratát érvényesíteni kell, orvosi konzíliumi döntés előzze meg.

3. A szenvedő hozzátartozóinak azt tanácsoljuk, hogy bízzák hívő keresztyén szakemberekre azt a döntést, amely a vegetatív értelemben vett „életben tartó” kezelés megszüntetésére, illetve az orvosi készülékek kikapcsolására vonatkozik. E tekintetben az orvosok elsődleges kötelességét nem a beteg minden áron történő életben tartásában, hanem szenvedéseinek enyhítésében látjuk. A kezelőorvosoknak református egyházunk azt tanácsolja, hogy mindaddig tartsák életben a beteget, amíg egyértelműen úgy látják: nem a szenvedéseit, hanem az életét hosszabbítják meg. Az életfunkciókat fenntartó készülékek kikapcsolásáról, illetve a kezelés megszüntetéséről Isten segítségével imádkozva döntsenek. Az anyaszentegyház kötelessége, hogy az ily módon meghozott döntés után is segítsen az érintettek szenvedésének és fájdalomának terhét hordozni.

Ifjúsági majális Hadadon

Május 1-jén a Hadadi Dégenfeld Központban szerveztük meg a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ifjúsági majálisát, amelyen mintegy 70 fiatal vett részt. A küldő gyülekezeteket nézve inkább Tövisháti Majális volt: Lele, Hadad, Hadadnásd, Bogdánd és Dobra ifjúsági csapatai jöttek el.

A majális áhítattal kezdtek, amelyen **Tatár János** hadadnásdasi lelkész beszélt arról, hogy a fiataloknak szükséges lenne olvasni a Bibliát, amelyen keresztül ők is választ kapnának a kérdéseikre. Ha egy fiatal nem olvas Bibliát és nem jár templomba, az olyan, mint ha egy mobiltelefon egyik oldalán valaki beszélne, de a másik nem hallaná. Isten beszél a „telefon” egyik oldalán, a Bibliában, de a fiatal nem akarja hal-

lani. Fedezzük fel a bibliavetés mai örömeit és aktualitását - zárta gondolatait a lelkész.

Szőnyi Levente egyházkerületi aljegyző arról értekezett, hogy Mózes első könyve, azaz a Biblia nyitókönyve mit üzen ma a fiataloknak. Sorra felvázolta a könyvbéli eseményeket, amelyek olyanok, mint egy film kockái. Találunk benne drámát, lírai szerelmeket, testvéri viszályt. Minden elképzelhető élethelyzetre van példa a Bibliában. Olvassuk úgy, mint egy mai, modern film forgatókönyvét, amit Isten írt, és a fiataloknak (is) szól. A film megoldása Istennél van.

Az előadás után számháború következett, majd ebéd, ami a majálishoz illően bográcsos volt. Az ebéd utáni pihenőt futóverseny követte, valamint kötetlen együttlét a hazaindulásig.

Hetven fiatal vett részt Lele, Hadad, Hadadnásd, Bogdánd és Dobra gyülekezeteiből a hadadi majálison

A fiatalok jól érezték magukat és léleken már a nyári táborra készülnek. Isten áldja meg fiataljainkat. A rendezvényt a KRISZ támogatta, melyet ezúton is köszönünk.

KURTA-TÓTOS SZABOLCS

Presbiteri konferencia Sarkadon

Április 10-én, egy borongós tavaszi szombat délelőtt tartotta tavaszi konferenciáját a Magyar Református Egyház Presbiteri Szövetségének Békés megyei Területi szervezete a Sarkad-belvárosi református templomban. Lapunkat **Tóth Zsigmond** egyházkerületi PSZ-sajtóreferens képviselte.

A nyitó áhitatot **Mikó László**, a Presbiteri Szövetség missziói titkára tartotta a Mt 5,6 alapján. Ezt követően **dr. Tóth János** Békés megyei PSZ-elnök mondott köszönetet mindazoknak, akik jelenlétükkel megtisztelték a konferenciát, valamint köszöntötte a meghívottakat: a Királyhágómelléki, Erdélyből, a Magyar Református Egyház PSZ-küldötteit, a Sarkad-belvárosi gyülekezetet, presbitériumát és lelkipásztort.

Az előadások megkezdése előtt a résztvevők egyperces néma csennel emlékeztek Tonk Istvánra, az Erdélyi Református Egyházkerület főgondnokára.

Kalmár János, a Sarkad-belvárosi gyülekezet lelkipásztora köszöntésében rámutatott: törekedjünk jobban a közösségek összetartására határon innen és túl, hiszen ezeknek mindig is építő erejük volt, van és lesz.

Az a szeretet, amely nem nyilvánul meg tettekben az nem szeretet – hangsúlyozta köszöntőjében **Tóth Imre**, Sarkad város polgármestere. Arról is szó esett, hogy a polgármester kezdeményezte a történelmi Bihar megyében működő Presbiteri Szövetségek együttműködését.

A meghívott vendégek közül **Pályi József**, az Erdélyi Egyházkerület PSZ-elnöke mondott köszöntőt, a népes határon túli küldöttség nevében. A Királyhágómelléki Egyházkerületből jelen volt Gellért Gyula, az Érmelléki Egyházmege esperese és az Egyházmege PSZ-küldöttsége, a Nagyváradi-réti gyülekezet küldöttsége, a Bihar Egyházmege PSZ-jegyzője, az Aradi Egyházmege PSZ-küldöttsége, Venter Miklós KREK PSZ-főtákar vezetésével.

A közel százhetven résztvevő előtt elsőként **dr. Fekete Károly** teológiai professzor

értekezett: *A református istentisztelet – Kálvin Isten tiszteletének tartalmáról és formáiról* címmel. Az előadó összehasonlította Kálvin, Luther és Zwingli liturgikai szemléletét.

Kálvin a korrupció ellen címet viselte a következő előadás, melyet **Békefy Lajos**, a *Presbiter* című lap felelős szerkesztője tartott. Az előadó rámutatott: a korrupció elsőként a szívben fogalmazódik meg, és csak azután jut el az írósztalig.

Az előadásokat ünnepélyes epizód követte: a Kolozsvári és a Békési Egyházmege Presbiteri Szövetségei közötti együttműködési nyilatkozat aláírása. A rendezvény végén a jelenlévőket szeretetvendégségben részesítették a szervezők.

Az aradi, bihari és érmelléki egyházmegek is képviseltették magukat

A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG 17. NEMZETKÖZI PRESBITERI KONFERENCIÁJÁNAK PROGRAMJA. A konferencia témája: A PRESBITÉRIUMOK SZEREPE A HELYI KÖZÖSSÉGEK ÉLETÉBEN. A konferencia helyszíne: a Debreceni Református Kollégium (Kálvin tér 16.) és a Debreceni Nagytemplom.

2010. június 17. (csütörtök) 15.30 Megnyitó áhitat. Ferenczi Pál, a Hajdúszovátai Egyházközség lelkipásztora, a Debreceni Egyházmege főjegyzője. 16.10 Elnöki megnyitó. Dr. h.c. Szabó Dániel, a Presbiteri Szövetség elnöke. 16.25 Köszöntések határon túlról, ill. társszervezetektől. 16.40 A lelki és világi közösségek épülésének teológiai feltételei. (Teológiai alapvetés) Dr. Fazakas Sándor, a Debreceni Hittudományi Egyetem rektora. 17.20 A presbitériumok szerepe a helyi közösségek életében az egyháztörténet folyamán Prof. dr. Kósa László, Az ELTE egyetemi tanára. 18.00 Esti áhitat. Dr. Gaál Sándor ramocsaházi lelkipásztor, a Debreceni Hittudományi Egyetem docense, a Nyírségi Egyházmege esperese. 18.30 Vacsora.

2010. június 18. (péntek) 7.30 Imaközösség. 8.00 Reggeli. 9.00 Reggeli áhitat. dr. Fekete Károly, a Debreceni Hittudományi Egyetem docense 9.40 Kis közösségek szervezése. Ferenczi Zoltán, a Hetényegyháza-Méntelek Társegyházközség lelkipásztora. 10.20 Két korreferátum:

Kemény István az Alacscai Egyházközség lelkipásztora és Csabina Sándor, a Debreceni Nagytemplomi Egyházközség gondnoka, egyházközségükben folyó, a közösségnek hasznos munkákról. 11.00 Kávészünet. 11.30 Kiscsoportos beszélgetés. (Várhatólag négy csoport, felkészített vezetőkkel.) 13.00 Ebédészünet. 15.00 Két korreferátum: dr. Horváth Erzsébet, a Károli Gáspár Egyetem tanszékvezető docense a sárospataki népfőiskolákról, és Szabó Károly a nagyvárosi misszió történetéről. 16.00 Kávészünet. 16.30 Kiscsoportos beszélgetés. 18.00 Esti áhitat. Püski Lajos, a Debrecen-Nagyerdei Egyházközség lelkipásztora. 18.30 Vacsora.

2010. június 19. (szombat) 7.30 Imaközösség. 8.00 Reggeli. 9.00 Reggeli áhitat. Szabadi Árpád, a Balmazújvárosi Egyházközség lelkipásztora, a Hajdúvidéki Egyházmege esperese. 9.40 A társas támogatottság haszna és veszélyei az egyén életében. Dr. h.c. Szabó Dániel a Presbiteri Szövetség elnöke, a Sárospataki Teológiai Akadémia Missziói Intézetének vezetője. 10.20 Két korreferátum: Demeter Ottó lelkipásztor, zsadányi lelkipásztor az egyházközségben végzett kisközösségi szolgálatokról, Dandé András a Miskolc-Avas-déli Lakótelepi Egyházközség lelkipásztora és Boda József az egyházközség gondnoka lakótelepeken folyó munkáról. 11.00 Kávészünet. 11.30 Kiscsoportos beszélgetés. 13.00 Ebédészünet. 15.00 A közösség felelőssége az

egyénért, az egyén felelőssége a közösségért. dr. Kozma Zsolt, a Kolozsvári Teológia ny. egyetemi tanára. 15.40 Két korreferátum: dr. Bodó Sára, a Debreceni Hittudományi Egyetem docense és László Kálmán, a Királyhágómelléki Presbiteri Szövetség elnöke. 16.30 Kávészünet. 17.00 Kiscsoportos beszélgetés. 18.00 Vacsora, majd átvonulás a Nagytemplomba. 19.00 Esti áhitat és orgonahangverseny, közös énekléssel zárva. Igét hirdet Csegei István ilki lelkipásztor, a Szabolcs-Beregi Egyházmege esperese, orgonál Csorba Gergő orgonaművész.

2010. június 20. (vasárnap) 8.00 Reggeli. 9.00 A konferencia bezárása. Dr. h.c. Szabó Dániel, a Presbiteri Szövetség elnöke. 10.00 Istentisztelet a Nagytemplomban. Igét hirdet Derencsényi István egyházkerületi főjegyző.

Jelentkezni lehet a Presbiteri Szövetségben postai úton (1092 Budapest Ráday u. 28. telefonon: +36 (1) 476-32-11, (20) 250-14-28 vagy e-mailen: szovetseg@presbiter.hu. Jelentkezéskor meg kell adni, hogy három napos teljes ellátást kér-e a jelentkezés, amelynek ára 12 000 Ft, vagy csak étkezési szolgáltatást, amelynek ára: ebéd 800 Ft, vacsora 550 Ft. **Jelentkezési határidő: 2010. június 11.** Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk, nemcsak presbitereket, hanem minden kedves testvérünket.

OLVASÓLÁMPA

Lelki harmat

Nincs kedvesebb tünemény, mint a harmatcsepp a zöld levélen vagy a virág szirmán. Üdít, éltet, ragyog s megmutatja természetes tükrében a nap képét.

Fáradt lélek, földi gondoktól, bajoktól, kételyektől, s az elkövetett hibák emléktől gyötört lélek, nem tudod-e, hogy neked is szükség van üdítő harmatcseppekre? Jer azért és vedd e könyvet! Végy belőle harmatcseppeket! Végy belőle lelki harmatot! És pedig, ha csak lehet, végy belőle mindennap. Gyűjtsd magad köré szeretteidet, s egy csendes, ünnepélyes reggeli vagy esteli órában olvass el nekik egy-egy elmélkedést. Meglásd, családi életed boldogabb lesz. Meglásd, családi életedet sok minden baj, harag, civódás és más vétek elkerüli.

Ajkd lassanként hosszabb imára is megnyílik majd, mint amilyeneket e könyvben lelsz, s az evangéliumi igazságokkal nemcsak egy percig foglalkozol. Így lesz ez jól. Hiszen e harmatcseppek ahhoz a lelki vízben bővülő gazdag forráshoz akarnak vezetni, amit bibliának neveznek. És ha lelked megmozdul, ha érdeklődni kezdesz az evangéliumi igazságok iránt, örömmel fordulsz az üdvösség ama fényes napjához, a Jézus Krisztushoz, akit e harmatcseppek csak mintegy tükör által mutatnak, s aki nélkül nincs igaz boldogság.

Ezzel mindazoknak, akik a bűnt és a képmutatást, a hitelenséget és vakhítt irtani törekednek, azzal az óhajjal ajánlom a „Lelki harmat”-ot: vajha sikerülne minél előbb minden magyar családban határozott, evangéliumi szellemet meghonosítani, s vajha e magasztos cél elérésére a „Lelki harmat” is jó eszköznek bizonyulna.

Budapest, 1894. július 28.

SZABÓ ALADÁR theol. tanár

* * *

(...) Az embert Isten azért teremtette, hogy dicsőítse őt. Egyszerű teológiai tétel ez. De másképp hangzik, ha azt mondjuk, hogy a legfontosabb az, hogy mindenkinek van oka megszólítani az Istent. Nem hinném, hogy él olyan ember a földön, aki ezzel ne így lenne. Ok lehet a bőség, de a szegénység is, az egészség vagy a betegség, a reménység vagy a hálaadás, a születés vagy a halál. Akár öröm vagy hálaadás, akár bánat vagy keserűség az imádságunk oka, hinnünk kell az ima felszabadító erejében. Pontosan ez a lényege a megszólító imádságnak. Van aki békét, van aki reményt, megnyugvást, erőt és még ki tudja mi mindent nyer el, amikor őszintén odaáll az ő

Ura elé imádságban. De mindig KAP valamit.

(...) Ahhoz azonban, hogy az imádságban rejtlő minden áldást felismerhessünk, kitartóknak, állhatatosoknak kell lennünk. Újból és újból le kell borulnunk az Úr előtt. Megesik az is, hogy az ember néha azon kapja magát, hogy ugyanazok a szavak ötlenek fel benne, mintha semmi új mondani-valója nem lenne. Ha ide jutottunk az imádságban akkor önzökké váltunk, mert naponta ugyanazokat a dolgokat kérjük. De életünk minden hátralévő napja sem lenne elég ahhoz, hogy sorba véve a betegeket, a nyomorultakat, a hitetleneket, a gyűlölködőket, egyházunkat, s még ki tudja ki, vagy mi minden mást vigyünk imádságban Isten elé.

A formát, a külalakat sokféleképpen lehet csiszolni, formálni. Kívánom legyen ebben segítségre ez az áhítatos könyv. Ám ez a könyv is csak akkor éri el célját, ha a szívünket, lelkünket is odatesszük az ima mellé. (...)

MIKLÓ FERENC, a Bihar Egyházmegye esperese

* * *

Víztelen helyekre viszi a Gonosz az embert. Oda, ahol a Lélek elszakad a Kijelentés és a Szentség forrásaitól. És ekkor válik az ember becsaphatóvá. (...)

A szomjazó ember az életéért küzd, de olyan módon, hogy mindenkit megtagadva egyedül marad. Az önmaga felé fordul, a magát mentő ember végtelenül magányos, tehát kiszolgáltatott. A kiszolgáltatott magány viszont csak az egyik átka a víztelen helyeken járó embernek. A másik talán még ennél is fájdalmasabb. A szomjazó, önmagát megmenteni akaró ember nem tud felebaráttá válni. Képtelen a másik emberért bármit is feláldozni, mert a többieket önmaga akarata és érdeke alá rendeli. A saját életét menti, ezért nem vállal felelősséget a másik emberért. „Avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfiaimnak?” És ezzel a Gonosz akarata lett meg.

A szomjazás természetesen elkerülhetetlen. Az embernek szüksége van arra, hogy Valaki időről időre megítassa. Arra, hogy forrásokhoz vezesse. Csakhogy együtt is lehet szomjazni. Nem egymás ellen, a másik emberben a túlélésünket veszélyeztető ellenfelet látva, hanem társat, felebarátot. Az együtt szomjazó emberek közössége az Egyház. „Boldogok, akik éheznek és szomjúhozóak az igazságot, mert azok megelégtetnek.” Így többes számban.

Oltsa szomjunkat naponta ez a könyv, amelyik a 19. század végi református lelki ébredés gazdag kútjából fakad.

ISKY ISTVÁN

Okkultizmus és kereszténység (I.)

A 20-21. század gyermeke, vagy ahogyan Határ Győző nevezi „emberjósága” sokszorosan csaldott közeg: világgépek, természeti katasztrófák, ideológiai csődök, egzisztenciális válság és egyebek áldozata.

Tájakon a letűnt kommunista éra, aminek „utórezgése” még mindig érződnek, nem sokat segített az emberséges, lelki ember kiformalódásában, akinek az Imago Dei-t, az istenarcúságot kellene hordoznia.

Korunk globalizációja, s az ezzel járó hitbeli és mindenrendű elgyökéretelenedés még „besegít”, hogy hatalmas kérdőjelek rajzolódjanak ki a haza, Isten, nemzet, család, munka s más dolgok vonatkozásában.

Az emberek egy része – bölcsen – a templomok csendjében keres és talál felüdülést, az Ige által feltöltődést, az Üdvözítő által „utat, igazságot és életet”, a hittestvérek által kedvességet, gyengédséget, kedélyességet.

Az Istent, hazát, családot, kreativitást valló és vállaló ember elég kevés, a döntő többség tudatosan, vagy kevésbé tudatosan egy destruktív lét és életszemléletben él, s vallja vagy sejtelmében, életvitelében hordozza a morbid határi tételt: „a Lét a Vadállat féltve őrzött territórium... az emberélet felszikkasztás és elszikkasztás”.

Drogált, lezuillott, talajt és célt vesztett életek, mind-mind mérföldkövei annak, hogy a Jelenések könyve Fenevadja mivé is zsugorítja a jobb sorsra érdemes lényeket.

Frusztrált, tengelyét és centrumát veszített világunkat kíséri az okkult rendszerek (asztrológia, mágia, tenyérjósátság stb.) reneszánsza s elképesztő népszerűsége alkalmanként még keresztény körökben is.

Sokan az újságokban legelőszőr horoszkópjukat nézik meg, utazáskor tenyérükből jóslatnak, s ha valami furcsa történik életükben, abban varázslást, boszorkányságot sejtnek. Kuruzslók, „csodaáldozatok”, jósk tömege „szolgált”, hogy miért és mit, arra visszatérünk még.

Rögzítsük „iziben”: két Úrnak nem lehet szolgálni; így vagy teljességgel kiiktatjuk az „okkult zónát” az életünkben s elégetjük, félretesszük irodalmát, gyakorlatát mint Pál tette Efézusban, s átadjuk magunkat Megváltónk formáló, alakító erőterének, vagy összekotyvasztva az evangéliumi hitet obskurus „titokzatosságokkal” nőni fog a káosz, a zűrzavar az életünkben, amit kivetítünk rombolólag környezetünkre is.

Egyértelműen az asztrológia, a csillagjósolás tudománya az, ami a legnagyobb teret tölti be a hermetikus tudományok között.

Az asztrológia babiloni eredetű tudomány, az asztronómia, a csillagászat vadhajtása, aminek az a lényege, hogy az égitestek befolyást gyakorolnak térre-időre, emberre és minden élőlényre, sajátosság együttállásuk (konstelláció) és sugárzásuk által.

BOROS J. ATTILA

EGYHÁZKERÜLETI SZÍNJÁTSZÓ TALÁLKOZÓ. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület missziói ügyosztálya a Nagyvárad-velencei Református Egyházközséggel (ez utóbbi mint ötlet- és házigazda) egyházkerületi színjátszócsoporthoz találkozókat hirdet meg 2010. november 13-ára. A másorral jelentkező csoportok előadása, mely lehet színdarab (klasszikus vagy modern szerzőtől, akár saját szerzemény), pantomim, bábelőadás, rockopera, stb. kimondottan vallásos témájú lehet, időtartama nem haladhatja meg a fél órát. A színjátszócsoporthoz találkozója egy napos, a résztvevők számára biztosítunk étkezést. További tudnivalók az egyházkerület honlapján: www.kiralyhagomellek.ro. **Jelentkezési határidő: június 15.** Elérhetőségek: 0723.465499, 0259.417285, varadvelence@freemail.hu. A szervező intézmények nevében:

VINCZÉNÉ PALFI JUDIT, FARKAS ANTAL

AZ IDEI VARADINUM REFORMÁTUS RENDEZVÉNYEL. A hagyományoknak megfelelően, a 19. Festum Varadinum ünnepi istentisztelettel vette kezdetét április 25-én délelőtt, a Várad-újvárosi református templomban. Igét hirdetett **Bölcskei Gusztáv**, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke, majd **Csúry István: Célra igazító jegyzetek** című kötetének bemutatására került sor. Aznap délután a Harangszó évfordulós ünnepségére került sor, az Egyházkerületi Székház dísztermében. Április 26-án, hétfőn a Bihari Egyházmegegye Kálvin-kórusa lépett fel a Várad-olaszi templomban, **Lukács Angéla** lelkipásztor

vezényletével. Szerdán a református kórházalapítás lehetőségeiről, esélyeiről, fontosságáról tanácskoztak a *Református kórház Nagyváradon* című orvoskonferencia szakértővendégei az Egyházkerületi Székházban. Április 29-én a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium iskolánapjára került sor áhítattal, előadásokkal, vetélkedővel, kiállítással tarkítva.

BUZOGÁNY DEZSŐ KÉSZÍTI AZ ÚJ INSTITUTIO-FORDÍTÁST. Elkészült Kálvin fő művének, az *Institutio fordításának* első könyve. **Buzogány Dezső** professzor fordítja „közérthető nyelvre a reformátusság egyik legfontosabb kötetét” - közölte **Bölcskei Gusztáv** püspök. A fordítás megpróbálja a szöveget jobban emészthetővé tenni, anélkül, hogy bármit is feladna a lényegéből és anélkül, hogy fellazítaná - mutatott rá a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke. **Buzogány Dezső** egyháztörténész, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet professzora úgy véli, hogy a korábbi fordításokkal az volt a gond, hogy nagyon erőteljesen próbálták követni azt a latin, bonyolult mondat szerkezetet, amelyben Kálvin megírta munkáját. Az *Institutio új fordítása* 2013 augusztusára készülhet el.

AZ EURÓPAI EGYHÁZAK KONFERENCIÁJA BRÜSSZELBEN. **Tőkés László** EP-képviselő április 29-én Brüsszelben az Európai Egyházak Konferenciájára (Conference of European Churches/ CEC) rendezvényen vett részt, melynek témája *Felhívás a változásra – Egy igazságos és fenntartható európai*

gazdaságért volt. A konferencia előadássorozatát **Ulrich Mueller** kezdte, aki beszédét az egyháznak a szegénység leküzdésére irányuló hozzájárulására építette. Véleménye szerint a szegénység és a társadalmi kizártság mind globális, mind európai szinten hívást jelent, amit a gazdasági válság még jobban felerősített.

Tőkés László felelevenítette: a kommunizmus bukása utáni időszakban a Királyhágómelléki Egyházkerület aktívan vett részt a lakosság társadalmi helyzetének javításában. Társadalmi missziókat és diakóniai központokat hozott létre, szeretetszolgálatokat, az egyházi alapítású Partiumi Keresztény Egyetem kereteiben beindította a szociális munkás képzést, illetve nemzeti és nemzetközi szinten szorgalmazta az ökumenikus összefogást a kommunista rendszerből örökölt szegénység leküzdésére. A volt püspök közös problémáknak jellemezte a szegénységet, melynek leküzdésére a keresztény szolidaritás és együttműködés új dimenziókat nyit.

KONFIRMÁCIÓI EMLÉKLAPOK ADO-MÁNYKÉNT. **Jakabffy László** mérnök harmadik éve, saját költségén konfirmációi emléklappal támogatja a nagyváradi református gyülekezeteket. A kazettás menyegyzeteket ábrázoló ízléses emléklapokból a gyülekezetek a konfirmandusok számára nyának mértékében részesülnek. Az idei adományokat a nagyváradi lelkész-kollégium május elején tartott Várad-szöllősi ülésén vehették át a gyülekezetek lelkipásztorai.

F. T.

NŐI TEADÉLUTÁNT...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A jó Pásztor! Reá kell figyelni! Nagy lehetőség hallgatni az Igét, de még nagyobb felelősség is. Mert Isten egyszer majd megkérdezi, hogy miért nem hallgattál úgy az Igére, hogy közben meg is cselekedted azt?!

Az Igét hallgatva nagy alázatra van szükség. Ez sok emberből hiányzik, vezetőkből is! S arra is szükségünk van, hogy a jó Pásztort ismerjük meg igazán. Szoros szeretet-kapcsolatra van szükségünk Vele! Nagy áldás, nagy kegyelem, nagy védelem ez. Ennek hiánya viszont nagy gyötrelm.

Mennyi rossz emberi tulajdonság uralkodik rajtunk. Sodor bennünket a világ. Nem kicsi a tét! Ha ajtót nyitok Neki, Isten gyermekévé leszek.

A csoportos beszélgetések egyike

Enekülés után a szünében a gazdag lelki táplálék után a tenkei nőtestvérek finom süteménnyel, kaláccsal, kávéval, teával vendégelték meg bennünket, de sokan hoztak ajándékképpen maguk is süteményt.

A szünét után alkalom nyílt beszélgetésre az előadóval. Külön csoportban beszélgettek a lelkileg megfáradtak, egy másik csoportban a fiatal házások, ismét mások

kézművesmunkában vettek részt, illetve énekeket tanultak.

A teadélután véget ért, de az ezt követő lelki csendes héten tartalmas előadások hangzottak el dr. Holtai Margittól arról, hogyan lát bennünket Isten, a Biblia nagy alakjainak életével példázva. Közben kiscsoportos és lelkigondozói beszélgetésekre is sor került délutánonként, melyek a nőtestvérek lelki megerősödését szolgálták.

Adja Isten, hogy jelentkezők sokasága jelezze, hogy részt szeretne venni egy ilyen sok áldást adó, hitbeni erősödést szolgáló csendes héten Tenkén. A férfiak a május 31-június 4. közötti csendes hétre, az ifjak a június 28-július 2. közöttire, a házások pedig az augusztus 2-6. közöttire jelentkezhetnek a tenkei református parókián. Élünk e drága és áldott lehetőségekkel!